

„СВОБОДА“ (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J. Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 2, 1918.

Subscription rates table with columns for 'SUBSCRIPTION RATES' and 'ПЕРІОДИКАТА'.

За кождо зміну адрес платиться 10 центів.

На оголошення редакція не відповідає. Телефон „Свобода“: 498 Montague. Тек. У. Н. Союз: 1838 Montague.

МІСЯЦЬ ОЩАДНОСТІ

Перший міжнародний конгрес ошадності, який відбувся в місті Медіонаві в 1924 р. унаслідок 31. жовтня за „СВЯТО ОЩАДНОСТІ“ та покликана до життя Міжнародний Інститут Ошадності, який має на шлях допомогти пропаганді ошаджування. Та гарна ідея зродилася по війні, щоб побороти бідність. Та гарна ідея зродилася по війні, щоб побороти бідність.

Дня 30. жовтня відбувся у Львові з'їзд українських кооператив, на яким відчитано реферат про ідею ошадності та обговорено способи поширення цієї ідеї серед українських мас.

Так як місяць жовтень є місяцем української книги, так знова місяць листопад повинен бути місяцем ошадності. На него не повинні забувати і американці України, бо ошадність це головна підстава й нашого добробуту.

Так як місяць жовтень є місяцем української книги, так знова місяць листопад повинен бути місяцем ошадності. На него не повинні забувати і американці України, бо ошадність це головна підстава й нашого добробуту.

ПОЛІТИКА НА СХОДІ ЄВРОПИ

З приводу литовсько-радянського договору.

Франція й Англія утворили Топальну як охоронний вал для капіталістичної Європи проти більшовизму. Тому помогли їй поширити свої границі як найдає на схід.

Продовженням польського шляху на південний схід є Румунія. Тому Франція й Англія повололи їй загарбати Буковину й Бессарабію.

Польща й Румунія є звязані військовим союзом, зверненням проти Радянського Союзу. Крім того й Польща й Румунія звязані військовим союзом з Францією, яка на випадок війни з Радянським Союзом має їм дати всьому потрібну пошм, перше все в воєнних матеріалах.

Для Франції Польща має вартість не тільки як охоронний вал проти Радянського Союзу, але також як союзник проти Німеччини. В останніх часах вартість Польщі для Франції зменшується. В міру розвитку французько-німецького порозуміння Польща як союзник проти Німеччини стає не тільки зайва, але також невинна.

За те на перше місці висувається інтерес Англії у підтриманні Польщі проти Радянського Союзу. Коли Франція в своїх колоніальних інтересах ніде не попадає в безпосередній конфлікт з Радянським Союзом, то конфлікт між Англією й Радянським Союзом загострюється в міру того, як укріплюється Радянський Союз. Тут відраджується давній суперечність між інтересами

Усна річ, що тепер Пільський може устроїти якусь нову комедію. По обох боках демаркаційної лінії стоять литовські польські кофляки. Спробувавши осягнути виступити в таких випадках, що Пільський ввесною 1919 р. зарядив офензиву в Галичині, а на запитання Міжнародної Конференції заявив, що се Українці підняли офензиву, а Топальні підняли оборонялися. Так само може Пільський, коли і вважатиме момент корисним відлучити литовську офензиву, обороняючись проти неї, в кількох днях залучити малу Литву величезною польською армією. А тоді Литва може „рекурсувати“ до головних держав антанті й до Союзу Націй, як „рекурсували“ Українці в справі Східної Галичини.

В кождім разі Литва боїться такого нападу Польщі і се тривалий час закликаючи литовсько-радянський договір, про який йшли переговори ще від довоєнного часу.

Сам факт договору не представляє нічого особливого. Се т. зв. договір про „не-агресію“, значить про те, що договірні сторони обов'язуються у випадку нападу на себе ні не давати ніякої помочі третім державам, коли-б ті робили щонебудь проти них.

Найбільша небезпека грозить Литві. Миж Литвою й Польщею існує досі воєнний стан від часу, як Польща, в суверені сувальського переміру, заклопотано при посередництві Союзу Націй, напала на Віленський край і прилучила його до Польщі. Ціла комедія з „бунтом“ генерала Желіговського, який нібито збунтувався проти сувальського переміру і самовільно напав на Вильню, була зааранжована самим Пільським, який описав отверт до сього признає перед

амбасадорами великих держав. Польщі та що вона вважає рішенням лінійним. Всі дотеперішні протести українського й білоруського населення в Литві проти рішення Литви 1923 р. не зворушили Польщі та що вона вважає рішенням лінійним. Всі дотеперішні протести українського й білоруського населення в Литві проти рішення Литви 1923 р. не зворушили Польщі та що вона вважає рішенням лінійним.

ив. Аж тепер вона загрозилась, краді про справу Виленького урядові атаман Радянського Союзу.

Проф. Д-р М. Лазинський. (Кієвськ бізнес)

ОГОЛОШЕННЯ:

Сми подается до загальному відому членів У. Н. Союзу, що Братство св. Стефана, влі 181, У. Н. Союзу в Мельні, Рова Айленд, змінило свою назву на Товариство ім. Михайла Драгоманова; влі 181, У. Н. Союзу в Мельні, Р. Айленд змінило свою назву на Товариство ім. Сичинського влі 146 в Гемтрак, Міш., Товариство ім. Івана Франка, влі 146 У. Н. Союзу в Гемтрак, Міш.

Так само Братство св. Івана Хрестителя, влі 97, в Пасейк, Н. Дж., змінило свою назву на Товариство ім. Івана Франка, влі 97 У. Н. Союзу в Пасейк, Н. Дж.

Іван Каштанюк, гол. рек. секр.

ДЕ ГАРКАВЕНО БУДЕ БОРОТЬСЯ

Гаркавені 1 Збішню бороться в Байон, Н. Дж. в п'ятницю 26-го листопада. Борба відбується в галя під ч. 35 Е. 23-тя улиця. Крім них будуть боротися ще і другі борці.

Advertisement for 'СВОБОДА' newspaper. Text: 'ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ НАЛЕГДАП УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ на 1927 рік ЦІНА 50 ЦЕНТИВ.' Includes address: 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ОЛЕКСІЯ К. ТОЛСТОЙ.

КНЯЗЬ СЕРЕБРЯНИЙ

(Повість з часів царя Івана Грізного).

— Атамане! — шепнув приступаючи до него той самий рудий пісичник, що останню його рана! — вартівника я зарізав! Давай швидше, ключі, відімкне тюрму тай прощай! піду на пожар грабати з молодіями! А де Коршун? — В руках царя! — відповів скоро Перстін. — Все пропало! Збирай хлопців та й тягу! Пст; се хто? — Я! — відповів Митько, відтупаючись від стіни. — Забирайся, дурню! Всі забирається з слободи! Збір коза криного дуба! — А князь же? — спитав Митько протяжно. — Дурню! Чуєш, все пропало! Збирай хлопців, ключі неси! — А хижого тюрма замкнена? — Як же не замкнена? Хто відімкне? — А я! — Що ти, боване? Говори толком! — Щож говорити? Приходжу, мене нікого; вартівник не живий, розложивши ноги. Я собі думаю: ануж я стрібу, чи мовні двері? Напер плевачи, а вони як були, так і зіскочили з зав'язами! — От раз дурень! — сказав радяно Перстін. — Правду кажу, що на дурних світ стоїть. — Перстін пошучував Митьку. — Дик, який світ стілу, за віном! А ти, бандуристе, тут дурнекай. Коли що буде, свисни!

готов був іти за Перстенем, коли се згадав він даму цареві каятву, і в серці йому похолонувало. — Не можу! — сказав він; — не можу іти за тобою. — Я обличчя цареві не вікати від него і жалити, де б я не був, суду його! — Князь! — відповів здивований Перстін; — мені нічого токувати з тобою. Люде моє жалувати; кожда хвиля може нас погубити; завтра тобі смерть, тепер же час, вставай, ходи з нами! — Не можу! — повторив мранючо Се Серебряний; — я цілував йому хрест на мое слово! — Воювати! — крикнув Перстін; і голос його змінився від гніву: — чи хочеш ти зі мною, чи що? Залез тебе знову в Слободу, залез тебе знову в найлішого мого друга; залез тебе може ми всі тут наложимо своїми головами, а ти хочеш остатись? Чи мик сиди дурно прийшли? Чи ми ти вояки, чи що? Та чи раб я бачити, хто не мик світи глумити над мною! Говори по раз остаточно! Ідеш, чи ні? — Ні! — відповів рішучо Микита Романович; і яг на спру землю. — Ні? — повторив, закиснувши зуби, Перстін. — Ні? Так не будиж по твоюмо! Митьку, хайай його сімколиці! — І в той же хвиля атаман юнувся на князя і звязав йому поясом рот. — Тепер не воркниш! — сказав він злобно. Митько вхопив Серебряного на руки й як маленьку дитину виліз із тюрми. Живий! Цим! — сказав Перстін.

На одній улиці попались їм опричники. — Кого несете? — спитали вони. — Слободського на пожарі головною заголомшило! — відповів Перстін. — Несемо до кришні! При виході з Слободи їх остановили вартівник. Вони хотіли пройти мимо; вартівник роззявив рот крикнути: Перстін та тархун його своїм топором, і він повалився, не ацинувши. Розбійники внесли князя з Слободи без дальшої перешкоди. XXII. Дорога. Віткнувшись з родительського дому, Максим скоротивши до одного монастиря. Тут зразу поб'явся язичок його, коли познався на сповіді, що він та що не любить царя ані батька. Коли же монах переконався, що не допустить ніякої зради і відбуть вольності на себе покую, всі його полюбивши і він пробував тут цілий тиждень, почим рішення хитати даліше. Це в Слободі чуж Максим пронові напади Татар на рязанські землі, і дивно його хотів поміряться з ними. Коли сказав се ігуменові, старий засмутився. — Куди тобі хитати, сину? — сказав він. — Ми всі тебе любимо, всі до тебе прихилили. Хто знає, може й тебе просвітить благодать божья, і ти знаєсиш ідишати за нами? Послухай, Максиме, не їдь від нас! — Не можу, отче! Давно вже долга киня мене в далеку сторону. Давно вже чуо брякати татарського лука; а иноді, як задумаюся, то немов стріла свине понад голову. І се мене тугне. Ігумен не затримував більше Максима, відправив йому лунтний модесей, поблагословив його, і Максим знову опинився на коні, серед зеленого лісу. Як перше, Буян сказав на Максимі і ввело дивився на Максима. Нараз він загавкав і побіг наперд. Максим уже вхопив за шабля, коли се вказався язичок в ювотні кафтані з торчим дуглошним орлом на грудях. Язичок іхав скоро, несело поєнствувати і тримав на пестрій рукавиці білого сокола в культурі і дзвінках. Максим планав в нім одому з царських соколиків. — Трифоні! — крикнув він. — Максиме Григорієвичу! — відповів везеко соколиків: — доброго здоров'я! Як твої милість днів промучився, стала вже мене й шия боляти; думаю, прилзе попрацювати з головою. Став я плакати; плакав та з гора й заснув у лісі. Сто тільки я заснув, стало мені сниться: світло розлилось між деревами і дзвін пійшов по лісі. І чую той дзвін в сні, сам до себе кажу: кажу се Адраганові дівничка, а зможеть. Дивлюсь, переде мною стоїть на білім коні, цілий в світлі, молодий Язичок і держави на руці Адрагана. — Трифоні! — сказав Язичок; — ходи в Москву, до Лазаревно урочища. Там стоїть соколя, а на ній сидить Адраган. Пронесу його, і сам не знаю відомо, стало мені повністю, що Бальтій той був святий мученик Трифон. Скокую я в коня, починаю

лаф до Москви. Шож, Максиме Григорієвичу, чи повирши? як приїхав я на те урочище, бачу: дивлюсь соколя, а на ній сидить мій Адраган, цілком так, як говорив святий! — Слез соколиківка дровах, і голосі напали з очей його. — Максиме Григорієвичу! — додав він, утираючи слези; — тепер хочь весь мөөток промаю до чиста, хочь сам піду в найми, а збудую каплицю святому угодникові! На ті самі милі обрзав, де найшов Адрагана. І абуду вельо намадувати на стіні такий самісний, як я зивиса мені святий; на білім коні, який соколя півнявши руку, а на ній білий сокол. Прикажу і дітям і внукам свавити його, правити йому молебні і ставити малювання свичи, що не захотів в моєй побігнені, спас від смерті раба свого; вачичи, — продовжав соколиків, дивлячись на Максима. — Ану-о язичку, я нісильний! Ану-о язичку, я тебе культурі! Чого кришні? Баче! Приїхав Язичок! Ні, брате, погоді! Досить налягав, не вуй! — І Трифон дравнич сокола палицю. — Чи я? — Бач, який сирдичий! Так і хопав! А як кричати! Оповідання соколиківка злядало в душу Максима. — Возмичи і мою жертву! — сказав він, кидаючи жменю золотих в шапку Трифона. — Ось всі мої гроші, мій Б! Не треба, а тобі се богато прийдеється збирати на каплицю! (Далше буде)

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВІННА НАХОДИТИСЯ „СВОБОДА“.

